

FIȘA DISCIPLINEI

(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA STEFAN CEL MARE DIN SUCEAVA
Facultatea	FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Departamentul	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Domeniul de studii	PSIHLOGIE
Ciclul de studii	LICENTA
Programul de studii/calificarea	PSIHLOGIE/ psihologie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Profile atipice de dezvoltare				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Maria-Doina Schipor				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Maria-Doina Schipor				
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categoría formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categoría de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	17
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	16
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	33
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	66
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	•	Sală de curs dotată cu videoproiector și calculator conectat la Internet
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală de curs dotată cu videoproiector și calculator conectat la Internet
	Laborator	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● C1. Operarea cu concepte fundamentale domeniului psihologiei ● C3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie ● C4. Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației ● C5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> ● Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unor competențe generale de înțelegere și recunoaștere a particularităților unui traseu atipic de dezvoltare, precum și de concepere a unor planuri individualizate de optimizare a funcționării cognitive și socio-emoționale.
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobândirea de cunoștințe privind diferențierea între dezvoltare normală și trasee atipice de dezvoltare. 2. Dobândirea de cunoștințe privind principalele trasee de dezvoltare atipică și factorii care contribuie la apariția și menținerea acestora. 3. Dobândirea de abilități de concepere a unor planuri individualizate de prevenție și intervenție în scopul reducerii efectelor unui traseu atipic de dezvoltare.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Dezvoltare tipică vs. dezvoltare atipică	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
2. Dezvoltarea atipică determinată de factori pre/perinatali: prematuritatea, complicații organice	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
3. Dezvoltarea atipică și tulburările emoționale parentale prenatale și postnatale	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
4. Dezvoltarea atipică a atașamentului (Atașament atipic: tulburare reactivă de atașament)	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
5. Tulburări de comportament între 0-3 ani.	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
6. Copiii cu depresie: factori etiologici și modalități de evaluare și intervenție	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
7. Copiii cu anxietate: caracteristici ale anxietății dependente de vârstă, tipuri de anxietate, modalități de evaluare și intervenție	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
8. Copiii cu autism: caracteristici, modele teoretice, metode de evaluare timpurie și programe de intervenție specifică	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
9. Tulburări de comunicare în cazul afecțiunilor genetice: sindromul Down și sindromul Williams	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
10. Abuzul și trauma la copii: caracteristici dependente de vârstă, factori favorizanți, tipuri de psihopatologie și metode de intervenție specifică	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
11. Copiii și divorțul părinților: factori de risc și protecție și metode de intervenție specifică	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	

12. Adaptarea psihologică a copiilor la fenomenul de migrație economică: caracteristici generale ale copiilor afectați, factori de risc și protecție, strategii de prevenție și intervenție	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
13. Copiii și doliul: percepția morții la diverse vârste, stadii ale doliului, intervenție în doliu la copii	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	
14. Copiii cu profil atipic de dezvoltare și incluziunea academică	2	Expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată	

Bibliografie

1. Abbeduto, L., Warren, S. F., & Conners, F. A. (2007). Language development in Down syndrome: From the prelinguistic period to the acquisition of literacy. *Developmental Disabilities Research Reviews, 13*, 247-261.
2. Benga, O., & Petra, L. (2005). Social cognition and executive functioning: A constructivist developmental approach. *Cognition, Brain, Behavior, 2*, 301-317.
3. Bjorklund, David F., (2022). *Children's thinking : cognitive development and individual differences*. London : SAGE Publications.
4. Ellis, A., Bernard, M., (2007). *Terapia rațional emotivă și comportamentală în tulburările copilului și adolescentului*. Editura RTS, Cluj Napoca.
5. Field, T., Diego, M., & Hernandez-Reif, M. (2006). Prenatal depression effects on the fetus and newborn: a review. *Infant Behavior and Development, 29*, 445-455.
6. Kelly, J. B. (2000). Children's adjustment in conflicted marriage and divorce: A decade review of research. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry, 39*(8), 963-973.
7. McLaughlin, K.A., Sheridan, M.A., Tibu, F., Fox, N.A., Zeanah, C.H., & Nelson, C.A. (2015). Causal effects of the early caregiving environment on development of stress response systems. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America, 112*(18), 5637–5642.
8. Laing, E., Butterworth, G., Ansari, D., Gsödl, M., Longhi, E., Panagiotaki, G., ... & Karmiloff-Smith, A. (2002). Atypical development of language and social communication in toddlers with Williams syndrome. *Developmental Science, 5*, 233-246.
9. Mash, E. J., & Barkley, R. A. (Eds.). (2014). *Child psychopathology*. Guilford Publications.
10. McLaughlin, K.A., Sheridan, M.A., Tibu, F., Fox, N.A., Zeanah, C.H., & Nelson, C.A. (2015). Causal effects of the early caregiving environment on development of stress response systems. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America, 112*(18), 5637–5642.
11. Melhem, N. M., Moritz, G., Walker, M., Shear, M. K., & Brent, D. (2007). Phenomenology and correlates of complicated grief in children and adolescents. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry, 46*, 493-499.
12. Neaum, Sally, *Child development for early years students and practitioners*. London : SAGE Publications, 2022.
13. Whitebread, David, 2019, *The SAGE Handbook of Developmental Psychology and Early Childhood Education*, SAGE Publications, London
14. Wen, M., & Lin, D. (2012). Child development in rural China: Children left behind by their migrant parents and children of nonmigrant families. *Child development, 83*, 120-136.
15. Wilmschurst L. (2007). *Psihopatologia copilului*. Fundamente. Editura Polirom.
16. Papalia, D. E., Olds, S. W., & Feldman, R. D. (2010). *Dezvoltarea umană*. Editura Trei.

Bibliografie minimală

1. Mash, E. J., & Barkley, R. A. (Eds.). (2014). *Child psychopathology*. Guilford Publications.
2. Papalia, D. E., Olds, S. W., & Feldman, R. D. (2010). *Dezvoltarea umană*. Editura Trei.
3. Wilmschurst L. (2007). *Psihopatologia copilului*. Fundamente. Editura Polirom.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Aplicații practice în evaluarea raporturilor de forțe între tipic și atipic în dezvoltare.	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală	
Dezvoltarea atipică determinată de factori teratogeni: sindromul alcoolic fetal,	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală	
Dezvoltarea atipică determinată de factori teratogeni: consumul pre- și perinatal de tutun și droguri	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală	

Efectele condițiilor parentale asupra traseului de dezvoltare: anxietate și depresie prenatală	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Tulburările de comportament alimentar la copiii mici: particularizarea tulburării de comportament alimentar.	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Efectul depresiei timpurii asupra funcționării normale la vârsta adultă.	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Efectul tulburărilor de anxietate timpurii asupra funcționării normale la vârsta adultă.	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Copiii cu autism: tehnici de evaluare, diagnostic timpuriu și intervenții specifice – aplicații practice	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Aplicații practice în tulburările de comunicare în cadrul afecțiunilor genetice: sindromul Down și sindromul Williams	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Abuzul și trauma la copiii: dezvoltarea tulburării de stres posttraumatic	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Copiii și divorțul părinților: identificarea efectelor negative asupra dezvoltării copiilor – aplicații practice	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Adaptarea psihologică la fenomenul de migrație economică: identificarea efectelor negative asupra dezvoltării copiilor – aplicații practice	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Copiii și doliul: studii de caz	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală
Copiii cu profil atipic de dezvoltare și incluziunea academică – aplicații practice	2	Expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperire dirijată, conversație, clarificare conceptuală

Bibliografie obligatorie

1. Abbeduto, L., Warren, S. F., & Conners, F. A. (2007). Language development in Down syndrome: From the prelinguistic period to the acquisition of literacy. *Developmental Disabilities Research Reviews, 13*, 247-261.
2. Benga, O., & Petra, L. (2005). Social cognition and executive functioning: A constructivist developmental approach. *Cognition, Brain, Behavior, 2*, 301-317.
3. Bjorklund, David F., (2022). *Children's thinking : cognitive development and individual differences*. London : SAGE Publications.
4. Ellis, A., Bernard, M., (2007). *Terapia rațional emotivă și comportamentală în tulburările copilului și adolescentului*. Editura RTS, Cluj Napoca.
5. Field, T., Diego, M., & Hernandez-Reif, M. (2006). Prenatal depression effects on the fetus and newborn: a review. *Infant Behavior and Development, 29*, 445-455.
6. Kelly, J. B. (2000). Children's adjustment in conflicted marriage and divorce: A decade review of research. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry, 39*(8), 963-973.
7. Laing, E., Butterworth, G., Ansari, D., Gsödl, M., Longhi, E., Panagiotaki, G., ... & Karmiloff-Smith, A. (2002). Atypical development of language and social communication in toddlers with Williams Syndrome. *Developmental Science, 5*, 233-246.
8. Lezak, M.D., Howieson, D.B., Bigler, E.D., & Tranel, D. (2012). *Neuropsychological assessment (5th ed.)*. New York: Oxford University Press.
9. Mash, E. J., & Barkley, R. A. (Eds.). (2014). *Child psychopathology*. Guilford Publications.
10. Melhem, N. M., Moritz, G., Walker, M., Shear, M. K., & Brent, D. (2007). Phenomenology and correlates of complicated grief in children and adolescents. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry, 46*, 493-499.
11. Neaum, Sally, *Child development for early years students and practitioners*. London : SAGE Publications, 2022.
12. Wen, M., & Lin, D. (2012). Child development in rural China: Children left behind by their migrant parents and children of nonmigrant families. *Child development, 83*, 120-136.
13. Whitebread, David, (2019). *The SAGE Handbook of Developmental Psychology and Early Childhood Education*, SAGE Publications, London.
14. Wilmshurst L. (2007). *Psihopatologia copilului*. Fundamente. Editura Polirom.

15.	Papalia, D. E., Olds, S. W., & Feldman, R. D. (2010). <i>Dezvoltarea umană</i> . Editura Trei.
Bibliografie minimală	
1.	Mash, E. J., & Barkley, R. A. (Eds.). (2014). <i>Child psychopathology</i> . Guilford Publications.
2.	Papalia, D. E., Olds, S. W., & Feldman, R. D. (2010). <i>Dezvoltarea umană</i> . Editura Trei.
3.	Wilmshurst L. (2007). <i>Psihopatologia copilului</i> . Fundamente. Editura Polirom.

1. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

2. Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii naționale și internaționale, precum și a cercetărilor aferente domeniului.

3. **Evaluare**

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- capacitatea de analiză critică și sinteză a materialelor	Examen scris și verificare orală	50%
Seminar	-înțelegerea și aplicarea practică a cunoștințelor	Teme de seminar	50%
Laborator			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

Standarde minime pentru nota 5:

Capacitatea de a recunoaște un traseu de dezvoltare atipică.

Abilitatea de a diferenția între dezvoltare normală și trasee atipice de dezvoltare.

Standarde minime pentru nota 10:

Capacitatea de a recunoaște un traseu de dezvoltare atipică și de a-l diferenția de cel al unei dezvoltări normale.

Abilitatea de a recunoaște factorii care contribuie la apariția și menținerea principalelor trasee de dezvoltare atipică.

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

Standarde minime pentru nota 5:

Capacitatea de a aplica informațiile în contexte de dezvoltare concrete;

Demonstrarea abilităților de a utiliza metodele stabilirii nivelului de dezvoltare psihică în situații de dezvoltare atipică

Standarde minime pentru nota 10:

Demonstrarea capacității de a utiliza cunoștințele specifice domeniului în soluționarea unor situații de dezvoltare problematice;

Abilitatea de a concepe un plan individualizat de prevenție și intervenție în scopul reducerii efectelor unui traseu atipic de dezvoltare.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2024	Conf. univ. dr. Maria-Doina Schipor	Conf. univ. dr. Maria-Doina Schipor

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
	Conf. univ. dr. Aurora Adina COLOMEISCHI

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
	Conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
	Conf. univ. dr. Aurora Adina COLOMEISCHI